

НИКОЛАЙ ТЕЛЛАЛОВ НЕБЕСНИ РУДНИЦИ

Част 1 от „Васил Арапов“

chitanka.info

1.

— Е, да потегляме, БК?

— Да потегляме! — с хазартен тон се отзовава бордовият компютър. — Тяга три, разкачване, курс петстотин и два...

Повечето мъже по-бързо и по-адекватно реагират на женски глас, ала речевият синтезатор на този БК, по съвет на дипломираните врачки-психолози, е регулиран да звучи мъничко по-неутрално, така че Васил Арапов да не се разсейва излишно когато в кабината отекне женски тембър, да не си мечтае за разни странични неща, свързани с жените. Васил седи в не съвсем горда самота всред обема на икосаедричния команден модул. Космическият му кораб, „Ка-ка“ за по-кратко, е безлюден. Празен е и спомагателният отсек. Всичко това в името на едно — икономията. Арапов седи и не докосва пулта, само гледа разпечатката, лепната с магнитче до дисплея. И без това процедурата на отлитане, както и следващите маневри, са рутинни, БК-то само ще се оправи. Листчето трепка — моторът, сиреч двигателно-енергийният модул, ускорява корабчето на волния ловец, насочва апарата по зададена траектория. Васил продължава да зяпа листчето с дългия списък на всичките дрънкулки, които е взел за този полет. Нещата са подредени по намаляване на масата им:

„Йонен двигателно-енергиен модул за ниска тяга, модел «Сагитариус-437»“

„Бустери среден клас — пет броя“

„Касети за зареждане на реактора...“

„Работен флуид (реактивно гориво)...“

„Конзолна мрежо-рама...“

И още близо сто и петдесет артикула — задължителният минимум за един ловец на метеорити. Отстрани — колонка цифри, чисто счетоводство, бакалските сметки за тримесечния наем на

вакуумния хардуер, също и кредита за режийни разходи, защото на един космически кораб винаги има материали, които не стават за рециклиране. Васил се надява да се оправи всичко на всичко за шест-седем седмици. Така ще съкрати разходите по мисията, а значи ще остане накрая по-голяма премия. Естествено, след като му приспаднат от цената на доставената маса суровина всички данъци, такси и лицензията. Естествено, компанията „Небесни рудници“ ще лапне солиден дял от стойността на плячката, ала все ще остане някаква печалба. Вярно, после от нея трябва да си върне някои борчове, да внесе наема за хангара в орбиталното пристанище, където домуват онези жилищни модули-отсеци, които са си лично негови, на Васил. Обикновено ги присъединяваше към корабчето, отправяйки се на ловен рейд. Само че този път е решил сам да си свърши работата. Аман от ортаци. След всяка групова мисия се налага да наема адвокат, за да подели печалбата със „съдружниците“. Стига! Пък и друго си е да няма повече маймуни на борда, тогава значително пада разходът на въздух, храна, енергия за отопление, лъчева защита поне за трима космонавти, да не говорим, че всичко това, включително ортаците, е излишна маса, която пък означава повече реактивен флуид в резервоарите, който да излита през дюзите на йонната уредба, за да движи КК-то. Не, мерси, никога повече. От сега нататък — сам-самичък си хваща параболична траектория над равнината на еклиптиката, даже не се прицелва към астероидния пояс, към него всички глупаци се насочват, а се устремява към по-рехавите кометни следи, защото там са истински добрите находки.

Неизброимо количество дребни астероиди и метеоритни тела кръжат около Слънцето, а то ги облизва с нажежените си плазмени езици дори когато наглед е мъничко и далечно. Всеки ден астрометристите вписват в каталозите нови и нови парчета планетоидно и кометно вещество, номерацията в регистрите отдавна е надвишила най-малките осемзначни числа. И това е бройката само на относително едрите небесни канари. Най-солидните от тях, стига да не са по-габаритни от няколко километра в диаметър, ги преследват бавноходните петрофагерни комплекси, които само на документ ги пишат кораби, иначе са си същински орбитални бази. Петрофагерите се вкопчват в свободно дрейфувашката космическа планина, поемат с нея по често заплетената ѝ, но понякога стабилна древна орбита... и

започват да я гризат лакомо, също както едни черни бръмбари ядат охлювите. Извлечените от астероида леки химически елементи се използват за реактивен флуид в двигателите за ниска и средна тяга, които служат за маневриране и промяна на траекторията. Всичко останало се разделя чрез електромагнитна дестилация направо във вакуума или в издълбани кухни в снагата на планетоида. Помодерните комплекси за преработка на астероиди направо превръщат скалната маса в главозамайващи станции и градове, автоматични фабрики и соларни енергоферми. Но чак с толкова сериозно строителство се занимават титаните на космическата индустрия, те гълтат суровини, изпълнявайки широкомащабни програми по договори с правителства и могъщи картели. Те не издребняват, прибират по милиарди тонове вещество. Но суровина трябва и за малките компании, които произвеждат фино и немасивно оборудване. Да я купуват от акули като „Небесни рудници“ ли? Или от „Звездни мини“, от „Спейз Метал енд Стъф“? Да-да, как пък не. Искат майка си и баща си, душат конкурентите, те и сами произвеждат фино оборудване заедно с мегаотсеците, предназначени за космическите градове. Само че правят тези астрополиси стандартни, жилищните им обеми са оформени без много въображение, на потребителя не всякога му харесва. Затова клиентите си поръчват индивидуални проекти, които за гигантите са трохички, но тези трохи хранят дребните и средните предприемачи. Така си отстъпват поръчките, но материала — не! Та откъде да се вземе все пак суровина? От Луната? Някои могат да си го позволят, да. Ала не е кой знае колко по-евтино и изгодно. Себестойността на катапултиране на орбита на подходящ материал не е висока, обаче такси-макси, чиновнически въртели, за да не седят бюрократите гладни... и накрая остава само един източник на строителен материал за малки станции и суровина за оборудването им, което да не е по типов проект. И този източник са волните преследвачи на метеорити.

Вярно, волните ловци нямат толкова добри кораби, не могат да се сравняват със совалките и КК на големите играчи, но пък притежават смелост, находчивост и готовност да си изпълнят поръчката на всяка цена — все неща, които имат направо в излишък. Преследването на метеорити е пипкаво занятие. И така стана в един момент, че даже големите компании проявяват интерес към някои уловени камъчета.

Самите те жънат на едро — всичко, каквото им падне, понеже разполагат с достатъчно мощни преработващи инсталации. Ловците пък търсят „самородчета“, тоест чисти парчета, желязно-никелови метеорити, които съдържат титан, злато, радиоактивни изотопи също. Силицият, ако е без много примеси, и той се котира, а уж бил навсякъде. Но главната плячка за волния орбитален ловец са редките метални небесни камъчета. Наистина са редки. Повечето космически скали представляват обикновени павета, хондрити, от тях много не можеш да спечелиш, ако разполагаш с малък космически влекач от типа „орбита — орбита“. Освен това, издръжката на изцяло комплектуван такъв влекач излиза солено. Затова типичният ловец държи един жилищно-команден модул, а другите неща взема под аренда. От кого? От същите кождери — от „Небесни рудници“, от „Спейз Метал енд Стъф“. Те дават нужните модули и отсеци, отпускат кислород, вода... Ако погледнем по-общо, едрите компании стрижат вълната от независимите ловци, направо я бръснат нула номер, като в същото време си спестяват издръжката на един малотонажен флот, който да изпълнява по-специални задачи по добив на „самородчета“. Е, в крайна сметка все пак остава някаква печалба и за „иманярите“, дори понякога тя да стига само да успееш да издържиш на орбита още една мисия, да закърпиш частично комплектувания си Ка-Ка, да се погрижиш за здравето си... Защото без изряден организъм си за никъде. Медкомисията е строга като чумна епидемия — за едното нищо ще ти отнеме статуса на пълноправен космонавт. И тогава — какво? Накъде? Ще се връщаш на Земята? Да бе. По-добре заселване на Луната — на нея е по-чисто, не е претърпано още, законите се спазват, престъпността и народните вълнения засега са редки явления... Вярно, проклетите бюрократи все се мъчат да стесняват личните права на гражданите, но явно няма идеално място за живеене в тази вселена. Освен, може би, Марсианските колонии. Обаче тамошните имиграционни служби взеха нещо много да се заяждат с кандидатите, от петнайсетима желаещи един-двама да пуснат за втори тестове, като пак не е сигурно дали ще те одобрят окончателно.

Впрочем, даже да ти бие червен печат Медкомисията, не е задължително да ходиш на Земята, нито да отсядаш на Луната или да кълвеш за зелена марсианска карта. Остани си на пасивна орбита. Стига да си спестил нужната сума пари. Много начални инвестиции се

иска, за да заживееш в собствено орбитално жилище, и то така, че да не ти се налага месеци наред да пиеш една и съща биохимично пречистена вода. Най-добре е да си спретнеш оранжерияен модул, да ширнеш десетина-двайсет декара слънчеви батерии, да блиндираш с противорадиационна броня поне пет отсека от станцията — и бъди щастлив! Разбира се, няма да е излишен един нехерметичен хангар с минимум една минисовалка в него, както и дузина външни ремонтни робота. Последните са важни — няма все ти да пърхаш със скафандър и реактивна раница, за да правиш профилактика всеки месец или аварийни поправки! Това живот ли ще е!

Васил Арапов си мисли всичко това, толкова е потънал в разсъжденията си, че чак позадрябва, докато пилотираното от БК корабче се отдалечава от Базата. Право в сърцето на бездната от разпилени сред космоса звезди, толкова нагъсто разположени, че приличат на цветен прашец, издухан от яростното слънце в безбрежния черен простор. Питките — планети и спътници плуват през екраните за далечен обзор, радиофарът неуморно жужи на десетина честоти, преминават сигнални светлини, придружени от радарно приветствие на космолет, следващ близка траектория. Близка — значи на пет хиляди мили. Когато дистанцията между два КК се пресмята в метри, се говори за „контактно разминаване“. Виждат се десетина комети с призрачни воални опашки, а нейде сред съзвездията пламва ярко-синя точка — отражател на атомоход с тежка тяга. Геометричните паяжини на орбиталните селища вече не се различават без оптика. Ефирът е пълен с шумолене на дигитално кодирани канали, радиопортали за достъп към Скайнет, звучи музика, транслират се телевизионни предавания, преговарят си директно пилоти на пътуващи КК...

В съня си Васил чува шумолене на падащи есенни листа, мирише му на пържени картофи и прясно изпечен хляб. Но даже вън от реалността, пред взора му се точи списъка с оборудването и сумата на всички дългове за изплащане. И, редом — празният дисплей на радара...

2.

Чувствителните гравидетектори измерват огъванията на изкривеното Айнщайново пространство-време и оценяват масата и координатите на струпванията вещество. Обсегът на детекторите е хиляда и кусур километра. Фотоумножителите приличат на очища на водно конче или богомолка.

(Васил е виждал и двете гадинки на живо в инсектариума и богомолката му допадна. Непременно ще си купи такова миниатюрно страшилище за домашен любимец, когато най-сетне фиксира котва и стане стопанин на собствен стиковъчен възел или купи къща върху твърда повърхност.)

Телескопите дебнат за черни парчета материя на фона на звездния пращец, търсят блуждаещи в необятното пространство скали, планини, цели малки безпланетни континенти. Селекторът е нагласен да реагира на метеорити, по-малки от петстотин метра. Засега нищо заслужаващо вниманието на ловеца. От време на време БК се обажда, вдига аларма за евентуална плячка, но при проверката излиза, че това е поредният хондрит, обикновен каменен планетоид или просто едро паве, само от любезност именувано „желязо-каменно“.

Скука.

А и времето на мисията изтича. Номерът е не само да пипнеш богато камъче, трябва и да го доставиш на купувача в уговорения срок. Иначе текаат неустойки.

Васил се разсейва през безкрайните часове несменяема вахта с игра на триизмерен шах. Партията се развива с посредничеството на форум в Скайнет и новото разширение Соларнет. Арапов няма представа дали противникът му си седи у дома на Земята, дали е служител в лунен офис, колега в каюта космолайнер или орбитална станция, а може пък да живее под куполните убежища на Марс. Не се разбира от само себе си що за човек е. Закъснението на сигнала не се отчита в протокола на връзката когато общуваш през виртуалните форуми и клубове. Пък и Васил не проявява интерес към личността на

партньора си, все му е едно с кого играе. Има си принципи — не се сприятелява с хора по радио или по кабел, изключително очи в очи. Принципи, какво да ги правиш. Само дето годишно му се събират няколко седмици пребиваване на места, където да се озове очи в очи с други човешки същества, тоест да общува с хора по човешки. Останалото време отсяда в кабината на космоотсека, в ортопедичния противоускорителен ложемент, наричан от лаиците „кресло“.

Освен шаха разтуха му е четенето. Напоследък рядко разлиства художествена литература, все каталози за жилища зарежда в принтера или на екранния четец. Търси в Скайнет и обяви за покупко-продажба на недвижими имоти и масивни движими такива. Няма търпение да се развлича с романи или разкази. Васил е зает да мечтае, смесвайки бляновете си с планове. Ето сега, ако сполучи да прибере богато самородче, ще удари солидна печалба, ще си оправи сметките със всички кръвопийци и кислородогълтачи измежду кредиторите, да им се пропукат илюминаторите дано, пък накрая току-виж останала прилична сума, която точно да стигне за приемлива вила в малък лунен кратер. Не ламти за голяма, площ до седем хиляди квадратни метра, съответно и полезният херметичен обем ще е у-ха! Или пък, защо не, станция с ротиращ „геврек“, нека си има псевдогравитация. Пак неголяма станция, до двеста тона конзолната конструкция да е — какво по-добро за сам човек? И вече за съвсем краен случай — къщичка с градина в подходящ климатичен пояс на дъното на земния атмосферен океан...

Хм, сам човек, а? Ако проима собствен кратер, орбитър или къщичка, надали ще се примири да е сам. Непременно ще си намери момиче. Ще се ожени. За един космонавт никога не е късно да създаде семейство. Сред малкото хубави (и безплатни) неща на тая професия е гарантираното право да държиш „разсада“ си в криобанката за сперма и яйцеклетки. Трезорите са защитени с противорадиационна броня, намират се под охрана и химически молекулен контрол, с една дума — всичко е тип-топ. Потомците на Васил няма да страдат от последиците на преживените от него слънчеви бури, никаква генетична грешка не ще настъпи заради безтегловността, наличието или липсата на магнитни полета, никой от рисковите фактори на начина му на живот и работа не ще се отрази на децата му. Семейството ще е здраво и задружно. Случи ли се това, той ще отлита на лов за метеорити само

веднъж на година. За консумативи и оранжерия ще стигне... значи, все пак по-добре да се ориентира към купуване на орбитално жилище, а?

— Капитане — нахлува в ушите му нетактичният БК, — засечена е плячка. Съобщавам параметрите на обекта...

Арапов не слуша. Гледа равнодушно радарния дисплей. Не е усетил онази тръпка в сърцето, която винаги предхожда успешния удар. Мълчи интуицията на ловеца. Което значи, че пак има лъжлива тревога. Пак празна скала с нисък процент метали. На такава би се зарадвал петрофагер от клас „Малчо“, който, въпреки заглавието си, е като кит пред цацата „Сагитариус“ на Васил. Петрофагер би се зарадвал на този метеорит, да. Но не и волният космически ловец.

И само по навик, ред да има на борда, Арапов прихваща метеорита в мрежата на прицела и натиска спусъка. Убождане с лазер, искрица-взрив на повърхността на павета. Спектрален анализ, доклад в текстови табличен формат. Васил мързеливо плъзга взор по резултатите на анализа...

А после скача напред, опъва коланите на ложементта, очите ококорени, устните треперят и се гърчат. Нима?... Не, глупости, просто лазерът случайно е улучил рудна жила в силикатната скала. Я повторно сондиране...

Опорният лъч на лазера докосва отдалечения чак на седемстотин мили къс вещество. Напомпване на енергия, бластерен импулс се шумгува по прицелния лъч — точково избухване по мишената. Изпареният материал изпуска рояк фотони, които минават пак през спектроскопа...

Стреснат поглед към текстовия екран. Не може да бъде. Резултатът е още по-обещаващ отпреди одева.

— Бе-Ка! — застрашително вика Васил. — Серия лазерно-спектрални сондажи! Пълен доклад за обекта на сондиране! Огън!

— Задачата се изпълнява... Серията приключена... обектът е перспективен с висок индекс.

Перспективен ли?! Абе какви ги плещиш, компютърче, това не е перспектива, това е СЪКРОВИЩЕ! Оп, да чукнем на дърво да не му е уроки...

Дървено брусче има завинтено върху десния подлакътник на ложементта, специално за тази цел.

— Провери данните! — пресипнало командва Васил на умната машина. Дявол да го вземе, защо не усетих тръпката? Сигурно има грешка в анализа, ето затова не ми е трепнало...

— Експресна проверка — приключена. Данните — потвърдени. Заповеди?

Арапов се е втренчил в екрана и пред очите му всичко плува и искри.

Размери — триста метра... момент, планетоидът е еквивалентен на монолитна сфера с радиус около сто и осемдесет или малко повече метра. Скенерът още уточнява топографията и диво неправилната форма на самородчето, така че точният обем и плътност ще станат ясни чак при приближаване на десетина километра и след пълно облитане, понеже собственото въртливо движение на метеорита е доста лениво... Ала дори предварителните данни и засечената от гравидетекторите маса дава невероятно добра плътност, която се съгласува с данните от спектралния анализ: осемдесет на сто желязо, много никел, та дори и титан в забележими количества... охо! Кобалт! Следи от радиоактивни изотопи! Мамка му, на това се вика КЪСМЕТ! Пък и масата, масата! Гравидетекторите още не са много свършени, но минимално обещават много стотин хиляди тона! Статистически само златото в самородчето в най-неблагоприятния случай ще достигне триста килограма, но нищо чудно да се окаже десет пъти повече. Десет пъти!

Налага се Васил да посегне към успокоително с витамини. Душата и всичко друго, ограничено от кожата му, пее и танцува от радост, ала танцът до голяма степен остава символичен, изразен с гримаси, пестеливи чупки в кръста и предпазливо размахване на горни и долни крайници, демек крака и ръце. Не рискува с по-бурни прояви на възторг в тясното пилотско гнездо, внимава да не удари пулта, от който сега не може да се откъсне. И само едно го гризе отвътре, как му викаха — молецът на съмнението? — и то е: ама защо не усетих тръпката? Ех, суеверия глупави!... Марш в утилизатора! Тръпки! Дрън-дрън! Долу! А на късмета — УРА!

Корабчето на Арапов маневрира, излиза на асимптотична към орбитата на метеорита траектория. Постепенното сближаване винаги е по-добрият избор. Двайсет часа — и ще е в обсег прихващане. Ще изстреля дълбокопроникващи котви и ще се върже към самородчето.

После ще „кацне“, макар при такива размери би било справедливо да се каже „скачи“. Насетне ще ориентира соплата на двигателя в позиция за промяна на орбитата и ще се заеме с буксиране на плячката към Базата. Три-четири седмици с ниска тяга — и си е у дома.

— Бе-Ка, пресметни ми печалбата от тази мисия! — нетърпението говори с устните на Васил.

Компютърът обаче още не е изчислил орбитите, тоест още не знае реалните срокове за транспортиране на камъчето, не може да прогнозира кога ще се върнат. Дава предпазлива оценка в два варианта. Арапов бързо събира двете числа, дели ги на две и почва да се топи пред екрана — щастлив като жабче в блатен аквариум...

Кефът е прекъснат ненадейно от сигнал „ВНИМАНИЕ“. Какво става, бе...

Близък кораб. Насочва се насам. Клас, тип...

Посивелият Арапов се блещи към екраните, даже стрелка очи към илюминатора. Не, чуждият космолет не е тръгнал да се скачва с ловеца. Запътил се е да прибере самородчето. Видял е, мръсникът, попаденията от лазерната стрелба.

Неканеният КК хич не е дребен. Приписан е според опознавателния си код към Марсианските колонии. Не е петрофагер. По-лошо. „Праховсмукач“. Този тип добивни съдове настигат метеорита-мишена и фокусират върху ѝ многокиловатовите си дезинтегратори. Започват бавно да изпаряват материала. В същото време разперват невидими фунии от електромагнитни полета и гълтат йонизирания, но сравнително студен газ, в който се превръща скитащата космическа скала. Нататък е като при класическа дестилация във вакуум. Химическите елементи се разпределят в различни холдери в трюмовете на „праховсмукача“ — чистички от примеси, хубави, удобни за по-нататъшно преработване. Отпадъчните елементи, които не са метали или ценни устойчиви съединения, се използват като реактивен флуид в йонния двигател на кораба. „Праховсмукачът“ е бързоходен тип космически апарат, пък и не му е необходим пряк контакт с плячката — ще я изплюска от разстояние, като остави Васил Арапов с празни ръце... да не кажем с пръст там, където Слънцето трудно те огрява без да направиш салто.

Ето защо нямаше тръпка! — досеща се изпотеният Васил.

Иска му се да почне да вие от мъка, лицето му гори от обида, нещо дращи гърлото и притиска отвътре очите.

И изведнъж, ни в шлюз, ни в илюминатор, си припомня как тези съдове се наричат от марсианските колонисти: Дистанционен сепаратор клас „Нергал-Минима“.

Нергал! Да ти се доповръща от тая дума! Адамовата ябълка на Васил трепери. Космонавтът-ловец започва да се ядосва. Пръстите литват към клавиатурата, защото няма глас да нарежда на бордовия компютър, ще се пречупи гласът на плач, срамна работа, нищо че никой няма да види, той нали ще се види сам, а не иска да се унижава даже пред малкото огледалце на ръкава на пилотския си костюм.

Не иска.

Ето защо я нямаше тръпката...

3.

В командния отсек на мобилния сепаратор облицовката на стените е издържана в избледняло-тухлено и сиво-жълто, намира се и белезникаво-синьо като тон. Снежnobели буквосрични надписи върху гъстолилав фон. Лъскаво-черни операторски панели с рубинени клавиши, екраните са в същата цветова гама, графиките по тях — яркочервени или топло-оранжеви. Всичките цветове са съобразени с адаптираните към пейзажите на станалата им вече родна планета очи на марсианските заселници. Тераформирането на червената планета пъпли със ситни крачки, но сякаш обратен насрещен процес се извършва и от самите хора, които се приспособяват доколкото им е възможно към обитавания от тях свят. Дизайнът на ложементите в комотсека, както и разположението на оборудването е непривично за земен човек, дори да е космонавт. Интериорът е функционален, отхвърлени са всички стари традиции на космическата инженерия. Новият клон на човечеството изгражда свой ред, развива собствена естетика. На околomarсианската орбита много гъсто се строят космически градове без псевдогравитация в тях, орбиталните станции вече оформят същински изкуствен сатурнов пръстен, като продължават на нарастват. За толкова съоръжения трябва много материал. Флотът астероидни ловци и прехващачи на всякакви метеоритни дреболии, принадлежащ на Марсианската Федерация (на Земята упорито я наричат „колонии“) пет пъти превъзхожда бройката космически съдове на всички държави от планетата-майка заедно с Лунните територии. А по общия тонаж на мобилните пилотируеми единици — три пъти.

Земяните изостават — отвсякъде.

Двама оператори приказват на чудноватото си „марсианско“ наречие. Говоримата граматика и част от терминологията звучат като на английски, другите думи са славянски, японски, чуват се вметки от други езици, които даже не могат да бъдат разпознати заради произношението.

— Земният ловец следва курс пет-алеф-два.

— Няма да успее, ние сме съвсем близо до критична дистанция.

— А дали... да не му отстъпим? Независим иманяр е все пак, не служител на картел...

— На кого да отстъпим? На някакъв си земянин? Абсурд! Нека си търси друго паве! Пък и вече сме пуснали главния си реактор на пълни обороти, да не искаш да го гасим сега заради тоя... сладур?

Намесва се секторният офицер:

— Първи оператор, правя ви забележка. Подбирайте си думите! Втори, не се впрягайте, правилата за свободен добив на дребни небесни тела са прости — който първи е заел камъчето, негово е... Установихте ли радиовръзка със земния ловец?

— Пратихме повикване, но вероятно не му функционира киберпреводачът, затова повторихме обръщението на стандартен международен език номер четири. Вече комуникираме с него.

— Какво отговори?

— Ругае. Настоява, че плячката е негова.

— Нима е успял да регистрира метеорита? — усмихва се офицерът.

— Не, разбира се. Кога?

— Отговорете така: „Собствеността ви ще признаем само ако акостирате върху обекта“. Той е с малка тяга, няма да стигне метеорита.

— Момент... Пита какво значи „акостиране“. Искаме ли да стъпи с крак върху планетоида? И каза още... — Операторът замлъква за миг. — Е, изразява емоции...

Приближава се капитанът, движи се ловко в условията на микрогравитация. Заради тяга с ниска мощност в отсеците на „Нергала“ няма същинска безтегловност. Сепараторът се прицелва с емитерите на магнитните си мрежи и с дулата на бластерите си към изключителния метален скитник. Офицерът набързо докладва на капитана какво става. Капитанът пренебрежително махва с ръка:

— Потвърдете. Ако успее да кацне и да се разходи по метеорита, ще признаем, че е негов по закон и може да го прави каквото си иска. Но кажете това по-спокойно, сянка от ксенофобия не искам да има... Колко време разполагаме до достигане на дезинтеграционна позиция?

— Под седем часа. Земянинът при форсиране на двигателната си уредба ще може да акостира след най-малко дванайсет.

— Предупредете го, че ако предприеме опит да кацне, ще изложи живота си на риск. Нека внимава да не навлиза в работните сектори на лъчите и полетата на нашия съд. И да не пробва с маневри да застава между нас и метеорита. Правилата на междупланетния кодекс са в наша полза. Всеки арбитражен трибунал ще го осъди за опасна навигация... Какво отвърна?

— Нищо, мой капитан. Само „аха“.

— На какъв език е това?

— От една дума не мога да определя...

— На какъв език комуникирахте досега?

— На СМ-4.

— Анализ на произношението?

— О, да... виноват, мой капитан. Славянски език. Значението на изказването: съгласие, приемане; неопределено несъгласие в смисъл „ще видим тая работа“...

— Хм. Наглеждайте го. За всеки случай нека спасителните совалки бъдат в готовност ако вземе да прави глупости, като например да прикрива „плячката си“ от бластерите ни с корпуса на кораба си...

— Не е възможно да успее да го стори, мой капитан. Когато стане готов за подобна маневра, вече ще сме пристъпили към разрушаване и сепариране на обекта.

— Точно заради това, оператор, точно заради това. Волните ловци от Земята твърде често предприемат безразсъдни действия...

4.

Хронометрите отчитат всяка частица от отлитащото към миналото време, отбелязват секунди, минути, часове. А пък времето си върви независимо от тях, тече като незрима, но осезаема река. Тече наоколо и самото пространство. Кръжат планети около звезди, кръжи и останалият от сътворението им строителен боклук. Въртят се и самите звезди, обикалят общия център на привличане — върти се галактиката. А в един неин периферен ъгъл поглъщачът на метеорити се подготвя да излапа поредната си неодушевена жертва. Трюмовете автоматично ще опаковат разпределената ценна суровина и ще катапултират контейнерите към марсианските техногенни пръстени, в гъмжилото на новото строителство на нов, небивал преди живот. Сепараторът пък ще продължи своя рейд. След сто четирийсет и едно денонощия с „нергала“ ще се скачи космокруизър. Ще вземе част от екипажа, ще я замести с новата смяна, а отработилият срока си екип ще се запъти към вкъщи. Домовете на повечето се намират по склоновете на най-големия каньон в Слънчевата система — Валес Маринерис, други обитават околностите на най-високата в същата планетна система планина — Олимп. Вкъщи. Където ги обичат и чакат. Любимото пристанище на всеки космоматрос...

Звуков сигнал предупреждава наблюдателя на сектор Бета, че земният буксир-ловец с рама и двигател „Сагитариус“, но напълно нестандартен жилищно-команден модул, проявява загадъчна активност.

— Изстрелял е автоматизирана котва-шамандура — докладва след бегъл анализ на данните операторът на секторния си офицер. — Навярно така се опитва да обоснове претенциите си за собственост над планетоида. Уж че е „кацнал“ на повърхността.

— Глупак — въздиша с известно съчувствие офицерът. Кодексът за звездоплаване не признава такива плитки хитрости. — Обяснете на земния колега, че се хаби напразно, пилее си времето и прахосва гориво.

— Разбирам, ще се опитам да го разубедя... Чак ми е жал за момчето, вкопчва се в тоя метеорит като давец се в сламка...

— Сламка?... Ах да, поговорка има такава. Идиоматичен израз. Да, наистина е за окайване. Само че това са правилата на конкуренцията. Намекнете, че ще му платим за шамандурата, само нека не създава повече проблеми... Е, какво?

— Мълчи.

— Мълчи?

— Мълчи.

— Ами... прашен му път тогава. Дръжте го под око, обаче.

* * *

„Прахосмукачът“-атомоход бучи — звукът, разбира се, се чува единствено в отсеците под налягане, където има бордова атмосфера. Бученето означава, че зарежда бластерните си дезинтегратори за стрелба. Светят индикатори на емитерите на магнитни полета, активирани са лъчевите щитове. Техниците са залепнали за приборните си панели за контрол над добивните процедури. Скачат нагоре броячите за нарастващата мощност на съответните агрегати и системи. Екипажът предвкузва сполучливо сепариране, всмукване и разпределение на разпрашения до молекули материал. В слушалките на мнозина космоматроси ехти бодра музика. И внезапно — тревожна сирена. На мостика и в отсеците хората замръзват, обръщат лица към аварийните екрани.

— Мой капитан! Предавател на планетоида! Земянинът заявява, че кракът му е стъпил на повърхността...

Стъписване по всички палуби.

Операторът сухо продължава да повтаря думите на земния ловец:

— Казва, че самородчето му принадлежи съгласно параграф 213 от Кодекса за звездоплаване...

— Невъзможно! Проверете, навярно е програмирал шамандурата да ретранслира!

— Проверявам... не, мой капитан... Земянинът наистина е кацнал върху метеорита!

* * *

А Васил Арапов тъкмо си казва браво, че не е прекалил с икономите и все пак е взел скафандъра, който искаше да остави в базата на домуване с идеята, че ще се оправи с автономен манипулатор за външен достъп до обшивката...

Васил е вир вода от напрежение и от радост. Хапе устни, очаквайки как ще реагира вече съвсем отчетливо видимият кораб-сепаратор. И си обещава, зарича се, че никога повече няма да яха снарядоподобната шамандура, за да прекосява звездната пустота... Сам над бездната. Страшно. Също така е и страховито красиво, едва не му се пръсна сърцето. Нервите звънтяха като опънати струни на китара. Не, не, никога повече подобни юначества. Ужас — сто километра полет по скафандър. Космосът става съвсем различен когато не усещаш около себе си черупката на КК. Може да е малко корабчето, няма и петдесет метра барабар с антените, пък и бронята му не е като на крайцер, ала вътре си е ДОБРЕ. И хич не е като да висиш посред великата и безкрайна вселенска пропаст, без да чувстваш стремителното си движение заедно с шамандурата, а от жестокия вакуум те делят някакви си трийсет милиметра многослойна тъкан и половин сантиметър прозрачно забрало на шлема... Бррр!

Вече различава подробности на конструкцията на марсианския съд. Странно изглежда. Елегантна грозотия, с една дума. Васил вдига ръка и маха, а в слънчевия сплит усеща хлад. Уж гекорингите на скафандровите ботуши държат здраво, залепнали са за реголита на планетоида, пък го е шубе да пусне антенния кабел на дълбоко заровилата котвите си шамандура...

* * *

На мостика — безмълвие. Мълчат всички. Капитанът се окопитва.

— Телескоп!

Всички се ококорват, когато върху телескопния екран се появява сребриста фигурка на човек, който стърчи върху парчето

междупланетна руда и приятелски маха с ръка в дебела ръкавица. Лицето на капитана сменя изражението си. От гняв то прелива към крива усмивка, която става все по-ведра. Прошепва възхитено:

— Ах ти, дявол такъв, прашна буря да те завърти!...

Веднага се стяга и с глас, който подобава на един марсиански капитан, нарежда спокойно и делово:

— Прекратете сепарирането! Смяна на курса. Екипаж — режим на търсене на нов обект!

Секторните офицери повтарят думите на началника си. Техници и оператори разменят служебни реплики, заемат се с изпълнението. Бученето на реактора и конгрегатите стихва. Капитанът обръща глава към помощника си:

— Запиши регистрационния номер на земянина. Ще пратим рапорт в Комисариата по звездоплаване на Федерацията. Много е вероятно там да решат, че подобни находчиви космонавти заслужават добро място в Марсианския орбитален флот. — И добавя на по-висок глас: — Насочете се към сектор Ловджийски кучета! Да си намерим материал за дезинтеграция, дами и господата!

* * *

Арапов разбира по канала за връзка със своя БК, че марсианците бият отбой, а сетне и с очите си вижда как „прахосмукачът“ се обръща и отдалечава. Конкурентът напуска полето на сблъсъка, като пожелава по радиото късмет. Както и поздравление от капитана за ловкото решаване на въпроса кой да е победител в надпреварата. Браво на тях. Честна игра. Бива си ги. Васил до последния миг се тревожеше, че ще гръмнат с бластерите, без да се церемонят. Грешка стана, биха могли да кажат после. Злополука. Ще се извинят, ще предложат компенсация... ама за космонавта Арапов, разпрашен на йонизирани атоми — каква е файдата от извиненията?...

Атомоходът се превръща в ярка точка, май е поел към октант Голяма мечка. Постепенно ловецът на метеорити осъзнава, че наистина е спечелил двубоя. И, в прилив на храброст, подскача, вика „Ура!“... но без да пуска антената, за да не отлети в космоса — право в дълбокия звезден вир на великото и необятното...

5.

Васил е омърлушен.

Въпреки че няма за какво да се кахъри чак толкова. Задигна изпод носа на марсианците чудно самородче. Обаче то се оказа прекалено тежичко. Повече от двеста милиона тона. Хапка не за всяка уста. Прибирането ще отнеме бая време. Кое то значи, че ще провали сроковете. Ще почне да се начислява наказателна лихва върху заемите и наетото оборудване. Процентите на лешоядите кислородопийци от „Небесни рудници“, откъдето взе почти всичко, ще му схрускат половината от печалбата. Е, поне целият остатък е за него, де.

М-да, няма да остане достатъчно прилична сума. За орбитален дом не стига съвсем мъничко. Кредит? Да-да, хамут на шията. Или все пак...

Не. Не стигат парите. Нито за орбитър-хабитат, нито за лунен кратер. Може обаче да си позволи ферма на Земята — на изплащане. Усамотен имот, всички удобства, киберприслуга... само че какво ще прави без космоса? Ще гледа нагоре към небето? Когато няма облаци, разбира се, ха! Не, не, по-добре да вземе лунен бункер. Ще се попазари, какво толкова. Или, най-разумно — комплект за КК. Стига наеми и аренда на двигатели и конзоли. Направо ще си вземе бракуван минипетрофагер и ще оре с него из нивите небесни, ще жъне камънак и ще отделя изотопи от плевата, в бизнеса с изотопни батерии не се печели зле... Солидна инвестиция. Ангажираща. Ще се изплати, ако не се напруга, след пет до десет години, при това гарантирано. А върху едно шаси-рама може да си закачи и оранжерийен модул, какво му пречи? Е, ще се обмисли още малко тая хрумка, но всичко друго или е пражосничество, или... а пък жилищни отсеци така и така си е наумил да купува.

Ще е тясно, рече си Васил. Не като досега, но пък не е като под лунен купол. Свободен херметичен обем не остава много-много. Но пък ще има къде да сложи терариум с богомолка, може да си позволи

аквариум, а защо не и котараче да си завъди? От онези, специално адаптираните към безтегловност породи.

Добре де, ами семейството?

Васил Арапов свива припряно рамене. Като му дойде времето. Важното сега е да си подсигури бъдещето, да монтира своята независимост върху здрав и устойчив фундамент. Пък бил той и орбитален, стига да е поне сто тона масивен.

Такъв, който следва по своята траектория в дълбините на чернозвездните небеса, сред простори с безчет неприбрани още съкровища.

28 август 2006 г. — гара Ромча

Разказ от 28 август 2006, макар идеята за него да е от средата на 90-те; предстои публикуване в „Тера фантастика“.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.